

Nationaal
Park
**Hollandse
Duinen**

Highlights 2020

2020: een vreemd jaar! Corona weerhield ons van vele activiteiten en ontmoetingen, maar liet eens te meer zien dat we met z'n allen willen bewegen en genieten in het groen. Dat we het nodig hebben om buiten op te laden, rust of vertier te vinden.

Het was ook een jaar waarin er grote stappen zijn gezet voor het nationaal park. Partners die ondanks de beperkingen door Corona meewerkten aan de ontwikkeling van de landschapsstrategie en aan de eerste projecten buiten en de aanvraag voor het verkrijgen van de officiële status van Nationaal Park vol ondersteunden.

Geniet van de mijlpalen die we met elkaar hebben bereikt!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Wim Drossaert', with a stylized flourish at the end.

*Wim Drossaert,
voorzitter stichting Nationaal Park Hollandse Duinen en directeur Dunea*

Genieten van de mooiste plekken in en verhalen over het gebied

Via filmpjes, blogs en interviews genieten bewoners en bezoekers van Nationaal Park Hollandse Duinen van unieke en bijzondere plekken in en verhalen over het gebied. Genieten van o.a. de Katwijkse Limes, de Zandmotor, natuurgebied de Banken, strandreservaat Noordvoort, de landgoederenroute in Wassenaar en Kasteel Duivenvoorde.

Bekijk alle verhalen op www.nphd.nl/verhalen.

*‘Wij hebben zo’n mooi
land met zulke prachtige
landschappen. En waar in Nederland
is er die speciale ligging in de Delta,
zo herkenbaar, zo dichtbij de stad en zo
rijk aan zoveel bijzondere natuur als in
Nationaal Park Hollandse Duinen.’*

**Nick de Snoo, Provinciehoofd
Staatsbosbeheer Zuid-Holland**

Ruimtelijke ontwikkeling van ons nationaal park

Met de Landschapsstrategie zetten we de koers uit voor de ruimtelijke ontwikkeling van het Nationaal Park. Onderdeel van de strategie zijn maatregelen voor de korte termijn, maar er worden ook nadrukkelijk ambities voor de lange termijn in meegenomen, 2050 en verder. De Landschapsstrategie is bedoeld om de ruimtelijke koers van het Nationaal Park voor de regio te verbeelden. De strategie voor het Nationaal Park berust op drie pijlers: de ontwikkeling van rijke natuur, een sterke gebiedsidentiteit en een gastvrij park.

*‘Herstructurering en
transformatie is een kwestie
van lange adem. Het gaat nu om
de richting die we inzetten, de koers
die we bepalen, wetende dat alles
niet morgen gerealiseerd is.’*

**Abe Veenstra,
landschapsarchitect**

Enthousiasme, inhoudelijke bijdragen en gezamenlijke acties staan centraal tijdens bijeenkomsten

We kijken terug op geslaagde bijeenkomsten in 2020. Tijdens de bestuurlijke bijeenkomsten werden veel puntjes op de i gezet in de aanloop naar de statusaanvraag. Stap voor stap ontwikkelden we met elkaar de landschapsstrategie en de statusaanvraag. Met communicatieadviseurs van partners werd gesproken over initiatieven en projecten in het gebied en hoe deze aanhaken op de ambities van het park. We hebben stevige stappen gezet op het gebied van de gezamenlijke communicatie en marketing.

Voor al onze partners: hartelijk dank voor uw inbreng en enthousiasme!

Officiële status van nationaal park?

Op 9 december 2020 is de officiële status van nationaal park aangevraagd bij het ministerie van LNV. De samenwerking van Dunea, Staatsbosbeheer en de provincie Zuid-Holland en 53 gebiedspartners in de drukste provincie van Nederland kan daarmee rekenen op de energie en steun van een brede coalitie van organisaties. Zo wordt het mogelijk de ambities van dit nationaal park nieuwe stijl waar te maken. Het ministerie beoordeelt de aanvraag in het eerste kwartaal van 2021.

Ondernemers zijn gastheer van Hollandse Duinen

Op 17 november 2020 is de eerste cursus Gastheer van Nationaal Park Hollandse Duinen gestart. Elf enthousiaste ondernemers leerden over de bijzondere waarden van het gebied waarin zij ondernemen. Met de informatie uit de cursus zijn zij in staat gasten te vertellen over o.a. het ontstaan van Nationaal Park Hollandse Duinen en de bijzondere natuur en kunnen ze hen wijzen op unieke plekken en leuke activiteiten.

‘Voor een grote en groeiende stad als Den Haag is het cruciaal meer aandacht en ruimte aan de natuur te geven. Ik ben er heel trots op om als dichtbevolkte stad straks het centrum te vormen van het mooiste natuurgebied van Nederland: Nationaal Park Hollandse Duinen.’
Hilbert Bredemeijer, wethouder gemeente Den Haag

53 partners steunen Nationaal Park Hollandse Duinen

*‘Ik juich van harte toe
dat we de krachten bundelen.
Met een stijgende zeespiegel is
één integrale blik hard nodig om de
kwaliteit van natuur, recreatie, cultuur
en landschap te blijven waarborgen.’*

**Waldo von Faber, Hoogheemraad,
Hoogheemraadschap van
Rijnland**

Dunea, Staatsbosbeheer en Provincie Zuid-Holland vormden sinds 2018 de kern van de organisatie Nationaal Park Hollandse Duinen. We zijn zeer verheugd dat de samenwerkingsovereenkomst in 2020 is uitgebreid met de partners Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap van Rijnland en Gemeente Den Haag. Daarnaast werken ruim 50 partners actief mee aan de ontwikkeling van het gebied. Samen realiseren we de ambities van Hollandse Duinen: een duurzaam, veerkrachtig en toegankelijk nationaal park dat de waarde van het gebied voor mens, plant en dier versterkt en vergroot.

Besturingspartners

De onmisbare basis van de organisatie

- Dunea
- Staatsbosbeheer
- Provincie Zuid-Holland
- Gemeente Den Haag
- Hoogheemraadschap van Rijnland
- Hoogheemraadschap van Delfland

Strategische partners

Trekkers van projecten uit het uitvoeringsprogramma

- Gemeente Rotterdam
- Gemeente Katwijk
- Gemeente Noordwijk
- Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
- Landschapstafel Duin- Horst en Weide
- Landschapstafel Leidse Ommelanden
- Naturalis
- IVN Natuureducatie
- NIOO-KNAW

Operationele partners

Ondersteunen het nationaal park met woord en daad

- Gemeente Leiden
- Gemeente Wassenaar
- Gemeente Hillegom
- Gemeente Lisse
- Gemeente Teylingen
- Gemeente Oegstgeest
- Gemeente Voorschoten
- Gemeente Leidschendam-Voorburg
- Gemeente Westland
- Gemeente Rijswijk
- Regio Holland Rijnland
- Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland
- Landschapstafel Duin- en Bollenstreek
- Corpus
- Museon
- Kasteel Duivenvoorde
- Buitenplaats Ockenburgh
- Stichting Duinbehoud

Overige partners

Ondersteunen het nationaal park met woord en daad

- ANWB
- KNHS
- The Hague marketing & partners
- Leiden marketing
- Noordwijk marketing
- Wassenaar-Voorschoten marketing
- Bezoek Westland
- Duinrell
- Heineken
- Keukenhof
- Landgoed en golfbaan Tespelduyn
- Greenport Duin- en Bollenstreek
- Stichting Vrienden van het Overbosch
- Economic Board Duin-en Bollenstreek
- Belangenraad Meijendel
- Erfgoedtafel Landgoederen
- Erfgoedtafel Atlantikwal
- Erfgoedtafel Trekvaarten
- Erfgoedtafel Limes
- Erfgoedhuis Zuid-Holland

Hollandse Duinen werkt aan betere biodiversiteit in Bollenstreek

Biodiversiteit in Nederland herstelt zich niet vanzelf. Het vraagt om een systeemverandering die we samen aan moeten pakken. Met boeren, terreinbeheerders, particulieren, onderzoekers en overheden. Nationaal Park Hollandse Duinen werkt, samen met andere partijen in Living Lab B7, aan het herstel van biodiversiteit in de Zuid-Hollandse Duin- en Bollenstreek. Er is al veel kennis over biodiversiteit(herstel), de uitdaging van Living Lab B7 is om de reeds beschikbare kennis praktisch toe te passen in het gehele systeem van de bollenteelt.

*‘Delfland heeft
taken en doelstellingen op
het gebied van waterveiligheid,
groenblauwe recreatie, schoon, gezond
en levend water en het herstel van de
biodiversiteit. Die komen allemaal ook terug
in Nationaal Park Hollandse Duinen. Door
met alle betrokken partijen de krachten te
bundelen, kunnen wij de potentie van het
gebied verder benutten.’*

**Marcel Belt, Hoogheemraad,
Hoogheemraadschap van
Delfland**

Spelelement Hollandse Duinen in bezoekerscentrum de Tapuit, Meijendel

Bezoekers van bezoekerscentrum de Tapuit in het hart van Meijendel Wassenaar kunnen spelenderwijs kennis maken met duin, water en met Nationaal Park Hollandse Duinen. Nationaal Park Hollandse Duinen heeft een nieuw spelelement met leuke speurtocht ontwikkeld; op de kaart van het gebied speurt jong en oud naar leuke activiteiten en mooie plekken. Bezoekers worden geactiveerd om vervolgens buiten zelf op ontdekking te gaan.

Nieuwe fietsroute vertelt verhalen over cultuur en historie

De cultuurhistorische fietsroute Valkenburg verbindt landschappen en vertelt verhalen over ons mooie gebied. Deze nieuwe fietsroute is ontwikkeld door de gemeenten Wassenaar, Katwijk en de landschapstafel van de provincie Zuid-Holland. De geschiedenis van het kustlandschap en de cultuurhistorische aspecten passen uitstekend binnen een Nationaal Park Nieuwe Stijl.

*‘Mensen zijn meer dan welkom
in dit park, ze wonen en werken
er of komen er als bezoeker. Het biedt
allerlei mogelijkheden om de rijkdom van
het gebied te ontdekken en te ervaren. Door
educatie, toeristisch-recreatieve activiteiten
en aansprekende projecten en initiatieven.
We willen immers met z’n allen kunnen
bewegen en genieten in het groen.’*

**Berend Potjer, gedeputeerde
Provincie Zuid-Holland**

Educatiestrategie: Magische momenten

Genieten, verwonderen, nieuwsgierig worden: dat is de basis van de educatiestrategie van Nationaal Park Hollandse Duinen die in 2020 samen met partners ontwikkeld werd. Doel van de educatiestrategie is om alle bezoekers en inwoners, van jong tot oud, de waarde van de landschappen, cultuurhistorie en de daarbij horende ecosystemen te laten leren kennen.

*‘Voor
Museum Naturalis
zie ik twee verbindingen:
onderzoek en educatie.
Geef maar dingen mee, maak
ons verantwoordelijk,
we doen graag mee!’
Peter Schalk,
Naturalis*

Nationaal
Park
**Hollandse
Duinen**

www.nationaalparkhollandseduinen.nl
info@nationaalparkhollandseduinen.nl

